

Základný Solowov model

Algebra stáleho stavu. Komparatívna statika a prechodná dynamika na zmeny exogénnych premenných. Zlaté pravidlo.

Tomáš Oleš

Department of Economic Policy
Faculty of Economics and Finance

February 3, 2025

- Algebra stálego stavu.
- Komparatívna statika a prechodná dynamika na zmeny exogénnych premenných v Solowovom modeli.
- Zlaté pravidlo. Priestor pre hospodársku politiku.

Stály stav v Solowovom modeli

Centrálna rovnica Solowovho modelu, určujúca stály stav:

$$k^* = sA(k^*)^\alpha + (1 - \delta)k^*$$

Toto je rovnica s jednou neznámou. k^* :

$$k^* = \left(\frac{sA}{\delta} \right)^{\frac{1}{1-\alpha}} \quad (1)$$

$$y^* = A(k^*)^\alpha \quad (2)$$

$$c^* = (1 - s)A(k^*)^\alpha \quad (3)$$

$$i^* = sA(k^*)^\alpha \quad (4)$$

$$R^* = \alpha A(k^*)^{\alpha-1} \quad (5)$$

$$w^* = (1 - \alpha)A(k^*)^\alpha \quad (6)$$

Graf centrálnej rovnice Solowovho modelu

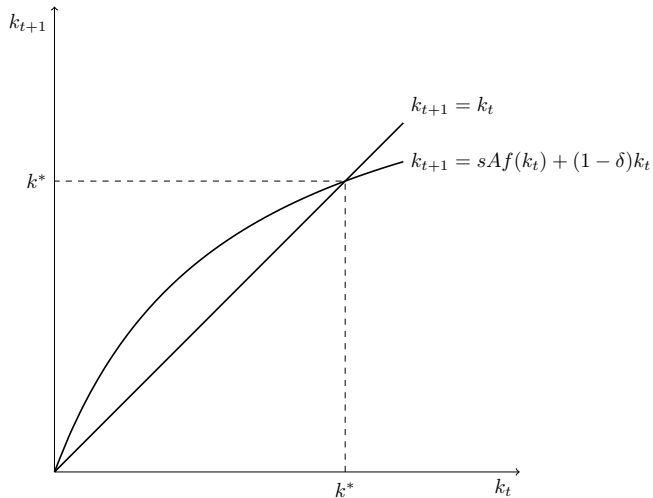

Figure: Graf centrálnej rovnice Solowovho modelu

Experiment: zmena s

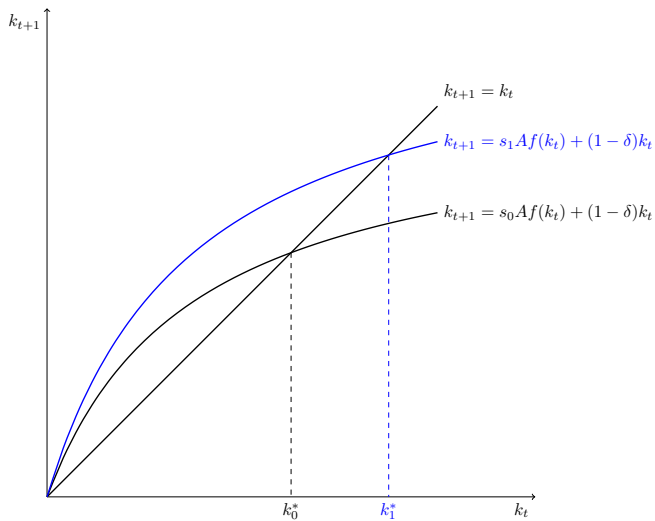

Figure: Exogénne zvýšenie s , $s_1 > s_0$

Dynamické odozvy na exogénne zvýšenie miery úspor

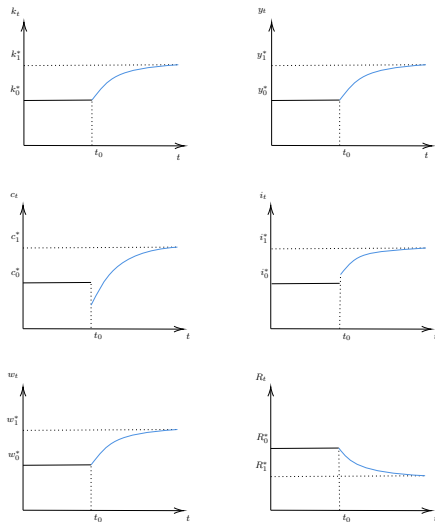

Figure: Dynamická odozva na exogénne zvýšenie s

Dynamická odozva g_y^t na exogénne zvýšenie miery úspor

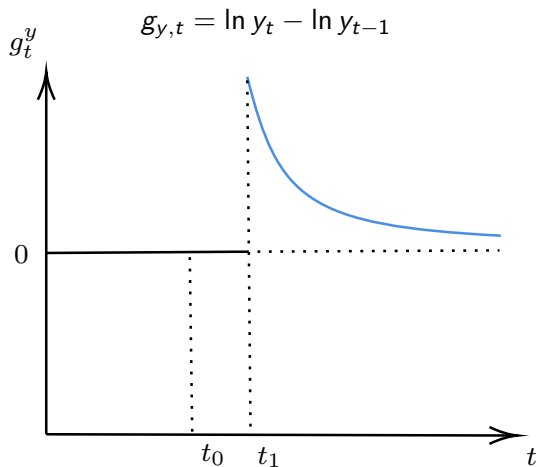

Figure: Dynamická odozva na rýchlosť rastu výstupu

Experiment: zmena A

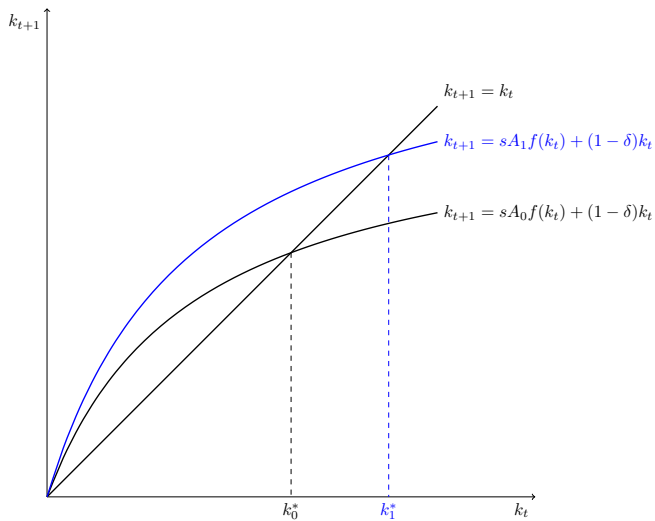

Figure: Exogénny nárast v A , $A_1 > A_0$

Dynamické odozvy na exogénne zvýšenie produktivity

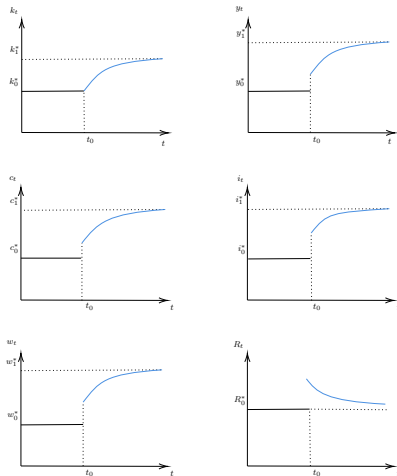

Figure: Dynamická odozva na rast výstupu v A

Dynamická odozva g_y^t na exogénne zvýšenie miery úspor

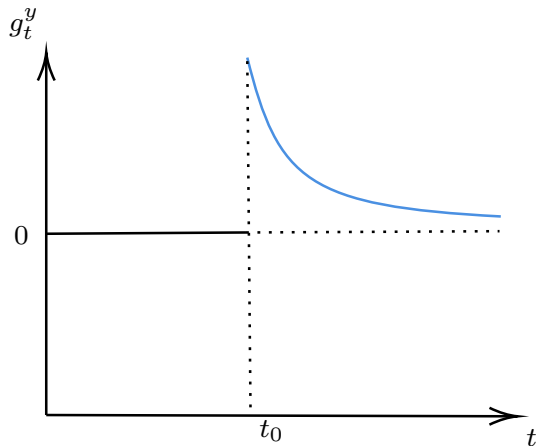

Figure: Dynamická odozva na rýchlosť rastu výstupu

Udržateľný rast v Solowovom modeli

- Základný model ukazuje, že udržateľný rast nemôže pochádzať len z akumulácie kapitálu.
- Zvýšenie miery úspor s vyvolá dočasný rast, ale ten sa postupne zníži na nulu.
- Opakované zvyšovanie s nemôže generovať dlhodobý rast, pretože $s \leq 1$.
- Jednorazová zmena v technologickej úrovni A spôsobí dočasný rast, ale neexistuje limit pre opakované zvyšovanie produktivity.

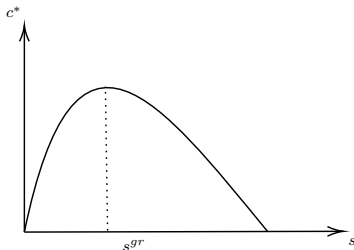
Model môže byť upravený tak, aby existoval rast v stálom stave (nasledujúca hodina).

Zlaté pravidlo

- Vyššia miera úspor s vedie k vyššiemu k^* a tým aj k vyššiemu y^* .
- Avšak, vyššia miera úspor znamená menší podiel spotreby na pracovníka.
- Rovnovážna spotreba na pracovníka je daná vzťahom:

$$c^* = (1 - s)Af(k^*) \quad (7)$$

- Ak $s = 0$, potom $c^* = 0$ (žiadne úspory, žiadny kapitál).
- Ak $s = 1$, potom tiež $c^* = 0$ (všetko je investované, nič sa nespotrebuje).
- Optimálna úroveň s maximalizuje c^* – označovaná ako Zlaté pravidlo úspor s_{gr} .

Zlaté pravidlo úspor je definované podmienkou:

$$Af'(k^*) = \delta \quad (8)$$

To znamená, že hraničný produkt kapitálu musí byť rovný miere odpisov kapitálu.

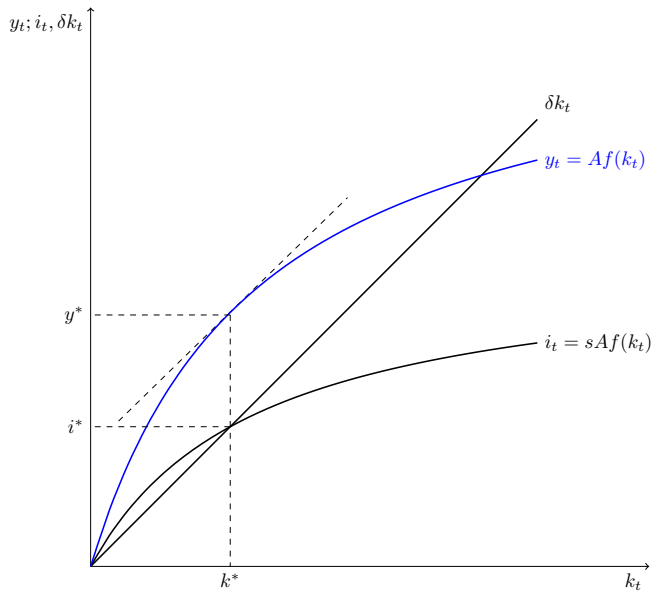

Figure: Miera úspor v Zlatom pravidle

Aká je intuícia pre podmienku $Af'(k^*) = \delta$?

- Ak $Af'(k^*) > \delta$, zvýšenie s vedie k rastu výstupu viac než rastú investície, čo znamená vyššiu spotrebu.
- Ak $Af'(k^*) < \delta$, zvýšenie s vedie k nižšiemu rastu výstupu oproti investíciám, čo znamená pokles spotreby.
- Len ak $Af'(k^*) = \delta$, je s optimálne pre maximálnu ustálenú spotrebu.

Dynamické účinky zvýšenia s :

- Zvýšenie s vždy vedie k okamžitému poklesu spotreby c_t (viac príjmu je alokované na úspory).
- Následne c_t začne rásť v dôsledku vyššej kapitálovej zásoby.
- Ak $s < s_{gr}$, vyššia s vedie k vyššej spotrebe v dlhodobom horizonte.
- Ak $s > s_{gr}$, vyššia s vedie k nižšej dlhodobej spotrebe.

Hypotetický priebeh spotreby c_t po zmene miery úspor

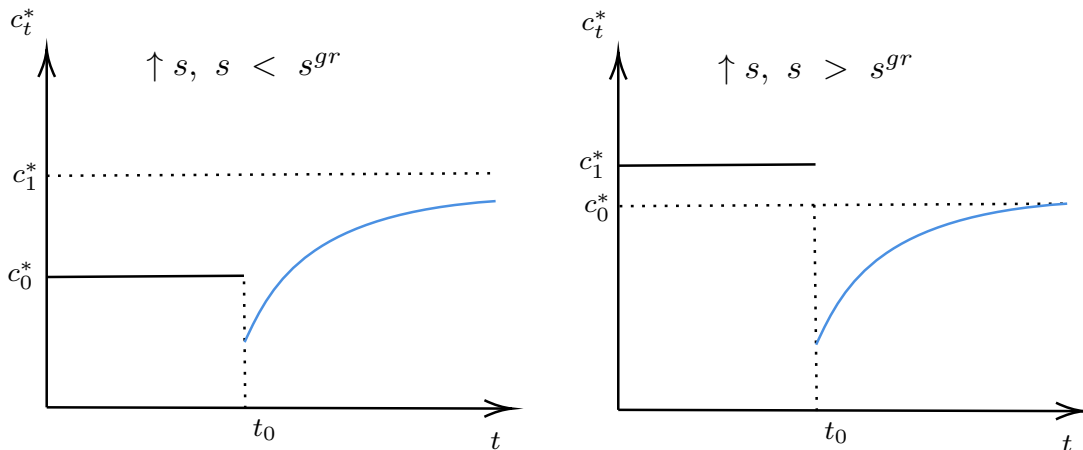

Figure: Efekt zvýšenia s pod a nad Zlatým pravidlom

- Kapitálová zásoba konverguje k jedinečnému stálemu stavu.
  - Zvýšenie miery úspor alebo produktivity vedie k dočasne vyššiemu rastu výstupu, nie však trvalému.
  - **Zlaté pravidlo:** miera úspor, ktorá maximalizuje dlhodobú spotrebu na obyvateľa.
    - Ak $s < s_{gr}$, krátkodobá nižšia spotreba vedie k vyššej dlhodobej spotrebe.
    - Ak $s > s_{gr}$, spotreba môže rásť v každom okamihu.

Garin, J., Lester, R., and Sims, E. (2021). Intermediate macroeconomics. *This Version*, 3(0.1).